

Et eventyr uden magiske tryllefeer: Kampen for at blive forfatter

At blive forfatter er en drøm for mange. Men hvorfor og hvordan skriver man egentlig en bog? Hvordan får man den udgivet? Hvordan udbreder man kendskabet til den? Og er det sliddet værd?

Mød Christina hvis forfatterdebut har været en personlig rejse fuld af indre og ydre forhindringer.

Stresssygemelding satte tanker i gang

Christina W. Born blev som så mange andre ramt af stress og måtte sygemeldes. Set i bakspejlet kunne hun godt mærke, at hun ikke var glad i sit limbo mellem at være småbørnsmor, datter med plejkrævende forældre og kommunikationsmedarbejder med en intens arbejdsdag med mange afbrydelser, men dengang ville hun ikke indrømme det over for sig selv.

- Det var virkelig et nederlag for mig som pligtmenneske og perfektionist at blive sygemeldt med stress. Jeg

var jo hende, man altid kunne regne med, forklarer hun. Jeg skammede mig virkelig. Gik helt ind i mig selv og magtede ikke at se og tale med andre end den helt nære familie.

Heldigvis fik Christina en god stresspsykolog, som hjalp hende med at lægge skylden lidt væk. Og fordi hun altid har elsket at skrive, brugte hun også meget tid på at skrive tanker ned og på den måde filtrere dem.

- Jeg tumlede med en masse spørgsmål. Jeg havde bl.a. brug for at forstå, hvad og hvordan det var sket og hvorfor. Samtidig var jeg meget utryk ved, hvad fremtiden ville bringe, når jeg vendte tilbage til min gamle tilværelse. Og både psykologen og min daglige skriblerier var rigtig gode for mig, fordi jeg fik sat ord på nogle af mine mange overvejelser, fortæller hun.

Men det, der endte med at svare på det store spørgsmål om fremtiden, var en annonce for et kursus: Skriv en bog på en uge.

Et kursus prikkede til skrivetrangen

På kurset oplevede Christina en ny skriveglæde, selvom det er lidt svært at huske, hvordan hun opdagede kurset:

- I dag forstår jeg stadig ikke helt, hvordan jeg stødte på kurset, hvorfor jeg pludselig tænkte på at prøve kræfter med at skrive skønlitteratur, og hvor mit overskud til at melde mig til kurset kom fra. Men jeg er evigt taknemmelig for, at jeg gjorde det! Det viste sig at være en fantastisk oplevelse, og lige hvad jeg havde brug for. Pludselig sad jeg sammen med andre skriveglade mennesker og tog min mavefornemmelse alvorligt.

På kurset begyndte Christina, inspireret af sin egen stresshistorie, at stykke en fortælling sammen om seks personer omkring de 40, som hver især af forskellige årsager bliver tvunget til at stoppe op og gøre status i deres ellers veltilrettelagte tilværelse. Med andre ord kunne hun bruge både egne erfaringer og sin nysgerrighed som dynamo til at dykke ned i forskellige liv og prøve at forstå og formidle dem.

- Det tændte en ild i mig at indse, at jeg kunne skrive for min egen nydelses skyld i stedet for kun fagtekster med strenge rammer som på jobbet, og det hjalp mig væk fra mit selvbillede som hende den stressede, der

ikke kunne klare mosten. Samtidig gav det mig mulighed for at beskæftige mig med problemer i 40-års alderen, som jeg selvsagt var meget optaget af på det tidspunkt. Jeg følte virkelig, at jeg havde fundet den rette hylde, smiler hun.

Mavefornemmelse og mod

Men ét er at kunne mærke i maven, at noget føles helt rigtigt. Noget andet er, hvordan man håndterer sin passion. Og hvordan andre håndterer den.

- Det tog mange og lange overvejelser – og helt banalt samtaler med min mand om vores økonomi -før jeg turde gå efter drømmen om at bruge det meste af min tid på at skrive romanen og prøve at få den udgivet. Jeg kommer ikke fra en kreativ familie og omgangskreds, så da jeg aftalte med min arbejdsplads, at jeg stoppede, var det et angstprovokerende opgør med den gængse forestilling om et 8-16 job og en fast indtægt.

Christina sprang ud i det. Hun blev freelance kommunikationskonsulent, mens hun, godt støttet af familien og en skrivemakker fra kurset, efterhånden skrev bogen færdig. Så langt, så godt.

- Men hvis jeg havde vidst, hvor svært det er at få afsat sin debutroman til et forlag, så havde jeg muligvis givet op på forhånd, fortæller Christina. Hun mener, at det var det faktum, at bogen var skrevet med hjerteblod på basis af hendes egen stresshistorie, der fik hende til brænde så voldsomt for at få den ud. Og heldigvis for det, for det var op ad bakke.

- Det første meget lange stykke tid gik jeg helt klassisk og ventede og håbede i op til tre måneder på et positivt svar fra et forlag ad gangen. Og når jeg endelig hørte noget, var det oftest bare et kortfattet 'nej tak' og 'held og lykke'. Det frustrerede mig, at jeg ikke fik noget konstruktivt tilbage at arbejde videre med, og generelt var det hårdt for psyken, måske især oven på en stress sygdomsmedling hvor man ikke just føler sig som verdensmester i noget som helst. Jeg skulle virkelig grave dybt for at blive ved med at tro på mig selv!

Stædighed og arbejdsvilje

At få afsat manuskriptet til romanen STATUS, blev på mange måder en lærerig proces for Christina, der

også gennemgik en stor personlig udvikling af de mange forhindringer. Langsomt men sikkert tog hun mere og mere ansvar for at få ting til at ske, og hun ændrede attitude fra det forsigtige og stille til at tage chancer og fylde lidt mere.

- Efterhånden indså jeg to ting: Dels at der ikke kom nogen god fe og gjorde opmærksom på mine kvaliteter, dels at stresspsykologens tidligere spørgsmål til mig: 'Hvad er alternativet, Christina?' stadig var vældig relevant. For det første stod det klart, at det var mit - og kun mit – ansvar at få gjort noget ved min forfatterdrøm i stedet for bare at sætte mig ned at vente på at et forlag måske en dag sagde ja tak. Og for det andet kunne jeg mærke, at alternativet til at kæmpe – at lægge manus tilbage i skuffen – ikke var en mulighed. Den lange seje kamp gjorde mig heldigvis stædig. Jeg fandt en sund vilje, som havde været godt begravet i mange år.

Christina kontaktede i løbet af de følgende år et par redaktører, som mod betaling indvilligede i at gennemlæse hendes manuskript og komme med konstruktiv feedback. Det betød en masse gennemskrivning og omskrivning.

- Jeg læste deres respons, og så kastede jeg mig over de elementer, hvor jeg godt kunne mærke i maven, at de måske havde en pointe. Jeg skrev om, tilføjede og fjernede tekst. Det var vanvittigt tidskrævende, men heldigvis elsker jeg at nørde med tekst, og jeg kunne mærke, at ændringerne gav mening og gjorde teksten mere helstøbt.

Mødet med forlagsverdenen

En dag var der bid fra et forlag, og Christina var lykkelig. Endelig skulle STATUS udgives. Hun skulle 'bare' beskære og stramme teksten lidt og ændre nogle mindre handlingstråde.

- Jeg strammede og skar endnu engang og fik næsten tårer i øjnene af at aflive nogle små finurligheder, som jeg var rigtig glad for, men jeg tænkte, at jeg hellere måtte 'kill my darlings' for at få bogen udgivet.

Dog var der, da Christina var klar med den nye udgave til forlaget, kommet en ny redaktør, som mente, hun skulle skære meget mere og i øvrigt ændre nogle flere handlingstråde. Christina sukker:

- Noget af det den nye redaktør ville fjerne, var bl.a. flere af mine yndlingsscener, som jeg synes tilfører en masse til forståelsen af karakterernes liv. Og de handlingstråde den nye redaktør mente, skulle ændres, var mange af de samme som den forrige havde bedt mig ændre i den anden retning. Den tyggede jeg så lidt på og bad om en kontraktudkast, så jeg kunne se, hvad jeg i så fald arbejdede hen imod. Men det kunne jeg ikke få.

Oplevelsen fik Christina til at stoppe op og se det hele lidt fra oven.

- Jeg kunne mærke, at jeg halsede efter en gulerod, som hele tiden flyttede sig. Midt i al min stræben for at være 'rigtig' og blive anerkendt, blev jeg kastet rundt fra side til side, fordi der viste sig at være lige så mange meninger, som der er mennesker. Og det betød at jeg fik deja-vu til min stressede tid, hvor jeg prøvede at please alle men mistede min egen dømmekraft.

Gentænkning af drømmen

Endnu engang måtte Christina altså tage livtag med sig selv og overveje en anden vej frem end den planlagte.

- Jeg overvejede tilbagemeldingen til forlaget nogle dage, inden jeg sagde nej tak. En del af mig var hunderød for at forspilde en chance. Men den anden del, den der er styret af mavefornemmelsen, var ikke i tvivl om, at der måtte være en grænse, hvis jeg stadig ville kunne kalde det min bog. Eftersom min og bogen historie hænger uløseligt sammen, var projektet for meget værd for mig til at afgive det til en 'tilfældig' mening.

Den beslutning er Christina glad for i dag. Hun indgik et samarbejde med et medudgiverforlag, som betyder, at hun havde medbestemmelse og betalte sig fra de opgaver, hun ikke selv kunne eller interesserede sig for. Nu er romanen STATUS en realitet, og Christina er stolt og taknemmelig over, at det er lykkedes at komme hele vejen.

Forfatter og promoveringsagent i et

Og så er alt vel godt? Drømmen er gået i opfyldelse!

- Jeg er superglad. Det er en fuldstændig fantastisk følelse at stå med den trykte bog i hænderne, og jeg prøver at huske at klappe mig selv på skulderen. Men den måske allerstørste opgave og det største ønske følger jo lige efter: nemlig promoveringen og anerkendelsen fra læserne. Og her har jeg virkelig haft brug for al mit nyfundne overskud og troen på mig selv. For uden et stort forlag i ryggen står jeg selv for al promovering. Både hvad angår ideer og udførelsen af dem.

Som tidligere stille pige har det været grænseoverskridende for Christina at rette spotlyset mod sig selv og bl.a. fremhæve bogens gode anmeldelser og opfordre til køb. De gamle venner kan ikke tro deres egne øjne, når de igen og igen ser hende fortælle om forfatterlivet og nye milepæle på Facebook og Instagram, og nogle gange kan Christina heller ikke selv forstå alt det, der er sket, ikke mindst med hendes selvtillid.

- Jeg kan mærke, at jeg vokser og bliver mere modig efterhånden som ideerne bliver afprøvet og som oftest lykkes. Men jeg havde alligevel aldrig troet, at jeg ville kontakte fx cafeer og boghandlere med henblik oplæg og i sidste ende salg. Eller at stå på markeder og sælge bogen. Jeg har egentlig altid syntes, at sælgere var ret anstrengende, griner hun og henviser til sætningen fra stresspsykologen: - men jeg synes bare ikke, der er nogen gode alternativer til at fylde og larme omkring min bog.

Christina mener, at det at have skrevet en hemmelig bog til skuffen eller måske endda at være uforløst i et nyt 8-16 job ville være en katastrofe for hende. Og hun har indset og accepteret, at der ikke er nogen gode feer eller magiske remser, der hjælper med at realisere og promovere et bogprojekt.

- I mit tilfælde har det krævet en helt vanvittig stædighed, og at jeg selv tog roret. Der har været en stor del learning by doing, og det har været virkelig lærerigt på alle planer.

[En fremtid som forfatter og god fe](#)

Pt. skriver Christina bl.a. på en opfølger til STATUS. Hun er blevet hooked på at skrive skønlitteratur, og hun kan ikke forlade de karakterer, hun har skabt i bogen. Der er meget mere i karakterernes liv, som hun gerne vil dykke ned i. Hun uddyber:

- Det har på alle måder været en livsforandrende proces for mig at skrive, udgive og promovere en bog. Jeg er helt klart mentalt et andet og bedre sted, end før jeg begyndte at skrive. Og her i mit 'nye liv' er jeg meget bevidst om ikke at gå og putte med drømmene. For hvis jeg ikke siger dem højt, afprøver dem og kæmper for mine projekter, hvem gør så? Det hele handler vist i virkeligheden om at selv at være den gode fe, der får de gode ting til at ske!

Det ville have været nemmere at give op

Christinas vej fra at være vingskudt og stressramt til at debutere som forfatter i en alder af 49 år, har været lang og hård:

- I bedste klicheagtige stil kan man sammenligne processen med et eventyr, hvor jeg gik så grueligt meget igennem inden den store forløsning. Til forskel fra eventyret var det dog kun mig og mit drive – og ikke nogen magiske tryllefeer eller åbne arme hos forlæggerne – der fik tingene til at ske. Det ville have været meget nemmere at give op, fortæller forfatteren og slutter: - Men det gjorde jeg heldigvis ikke!